head of the pre-trial investigation body and the constitutional function of the procedural head (prosecutor) in organizing and managing the pre-trial investigation have been studied.

The author has concluded that the prosecutor's powers are to prevent, detect and correct violations. Ways to prevent violations are: 1) consenting to the investigator's submission to the court about the conduct of individual investigative actions and the application of coercive measures; 2) authorizing individual investigative actions; 3) extension of the investigation period; 4) giving consent to the referral of the case to court; 5) approval or refusal to approve indictments.

The methods of detecting violations are the right of the prosecutor: 1) to request criminal cases, documents, materials and other information about the crimes committed and the course of the pre-trial investigation to be checked; 2) participate in the investigation, in the conduct of individual investigative actions; 3) review complaints against actions and decisions of bodies and officials conducting investigations; 4) to instruct the head of the investigation body to carry out inspections of the activities of subordinates.

And the ways of correcting the detected violations are: 1) abolition of illegal and unjustified decisions of the investigation bodies; 2) transferring the case from one investigator to another; 3) transferring the case from one investigative body to another; 4) removal of the investigator from the investigation; 5) the release of anyone illegally detained; 6) change of preventive measure; 7) closure of criminal proceedings; 8) initiation of disciplinary proceedings against the investigator and the like.

Keywords: head of the pre-trial investigation body, procedural head (prosecutor), investigator, materials of criminal proceedings.

УДК 343.98

DOI: 10.31733/2078-3566-2020-1-194-199

Арешонков В. В.

кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
(Національна академія
внутрішніх справ)

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Розглянуто основні нормативно-правові акти, що регламентують проведення досліджень, пов'язаних із криміналістичною технікою як розділом криміналістики. Проаналізовано законодавчі положення, що регулюють проведення слідчих (розшукових) дій під час виявлення, фіксації, вилучення та дослідження об'єктів, які містять криміналістично важому інформацію та можуть бути використані як докази у кримінальному провадженні.

Ключові слова: кримінальне провадження, законодавство, нормативно-правовий акт, сліди, техніко-криміналістичні дослідження, спеціаліст, експерт.

Постановка проблеми. Ефективність та якість техніко-криміналістичних досліджень багато в чому залежить від нормативно-правової бази, що регламентує їх проведення. Оскільки будь-яка діяльність на стадії досудового розслідування перебуває у правовому полі, суб'єкти такої діяльності так чи інакше повинні діяти в межах чинного законодавства. Техніко-криміналістичні дослідження як складова діяльності з розслідування злочинів підлягають нормативно-правовому регулюванню, що цілком обґрунтовано. З іншого боку, розглядувані нами дослідження носять у багатьох випадках творчий, дослідницький характер, і будь-які обмеження, у тому числі законодавчі, можуть негативно вплинути на їх результати. Зважаючи на недосконалість законодавства України, що регламентує діяльність правоохоронних органів, про що неодноразово зазначали науковці, зосередимо увагу на нормативно-правових актах, що в той чи інший спосіб регулюють проведення техніко-криміналістичних досліджень, і визначимо шляхи їх удосконалення.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми. Питанням удосконалення нормативно-правового регулювання проведення криміналістичних досліджень у межах процесу розслідування злочинів приділено значну увагу з боку нау-

© Арешонков В. В., 2020

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1776-1220>

pira@ua.fm

ковців. Такі українські вчені, як В. Г. Гончаренко, О. О. Ейсман, А. В. Іщенко, Н. І. Клименко, В. К. Лисиченко, Г. М. Надгортний, І. В. Пиріг, М. Я. Сегай, Е. Б. Сімакова-Єфремян, Г. М. Соколовський, І. Я. Фрідман, В. Ю. Шепітько, М. Г. Щербаковський, зробили значний внесок у розробку нормативно-правового регулювання криміналістичного забезпечення розслідування злочинів. Однак вони в основному розглядали проблемні питання призначення та проведення судових експертиз. Комплексного дослідження з нормативно-правового регулювання проведення техніко-криміналістичних досліджень, починаючи від процесу збирання й дослідження доказів під час огляду місця події й закінчуючи проведенням експертиз, на сьогодні не проведено.

Метою статті є аналіз положень Конституції України та основних нормативно-правових актів, що регулюють проведення техніко-криміналістичних досліджень під час розслідування кримінальних правопорушень, і визначення напрямів їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Із конституційного права відомо, що законодавчі акти за юридичною силою поділяються на: а) Конституція України; б) закони України; в) підзаконні акти [1, с. 34]. Розглянемо більш детально перші дві групи законодавчих актів, щоб визначити їх значення у регулюванні техніко-криміналістичних досліджень.

Конституція України має вищу юридичну силу щодо всіх інших правових актів. Закони та інші нормативно-правові акти приймають на основі Конституції України, вони повинні відповідати їй (ст. 8 Конституції). Конституція визначає сфери суспільних відносин, що підлягають правовому регулюванню, зокрема і правовідносини, які виникають під час розслідування кримінальних правопорушень: проведення слідчих (розшукових) дій, техніко-криміналістичних досліджень. Іноді співробітники слідчих та експертних підрозділів, які є суб'єктами техніко-криміналістичних досліджень, у своїй діяльності керуються лише відомчими нормативними актами, забуваючи про норми Конституції України. Однак потрібно мати на увазі, що Конституції притаманна пряма дія норм, тобто особа, чиї права порушено, має можливість звернутися безпосередньо до суду для захисту своїх конституційних прав і свобод.

Перш за все це стосується можливих порушень прав і свобод людини в разі проведення слідчих (розшукових) дій, під час яких вилучають предмети, що можуть бути об'єктами техніко-криміналістичних досліджень. Зокрема, під час проведення огляду в житлі або іншому володінні особи вилучають сліди чи об'єкти з різного роду слідами. Криміналістичні рекомендації наголошують, що першочергово сліди вилучають разом з об'єктами, на яких вони залишені. Ними можуть бути предмети побуту: вазы, статуетки, кухонний посуд, дзеркала, предмети одягу, взуття людини тощо, які є приватною власністю господаря квартири чи приміщення. У слідчій практиці трапляються випадки, коли таке майно вилучають без дозволу володаря, посилаючись на криміналістичні рекомендації. Хоча в Конституції України зазначено, що право приватної власності є непорушним, і ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності (ст. 41). Тому в таких випадках обов'язково потрібна згода господаря на вилучення предметів зі слідами. У разі неотримання такої згоди для вилучення слідів потрібно застосовувати техніко-криміналістичні засоби.

Під час вилучення слідів на місці події варто також запобігати вчиненню дій, що можуть зруйнувати або пошкодити предмети обстановки. Наприклад, у разі виявлення слідів знарядь зламу на обшивці дверей можливе їх вилучення шляхом випилювання частини дверей або лутки. Під час обшуку, щоб віднайти об'єкти пошуку або заборонені для обігу предмети, допускається відкриття шухляд, сейфів, схованок тощо шляхом їх пошкодження. У цьому випадку потрібно враховувати доцільність таких дій і не забувати не тільки про положення ст. 41, а й про норму ст. 56 Конституції України, а саме: «Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень».

Проводячи техніко-криміналістичні дослідження в галузі почеркознавства, лінгвістики, фоноскопії, спеціалісти та експерти працюють із письмовими текстами, відео- й аудіозаписами, зміст яких може бути досить різний, включаючи і подробиці життя особи, її стосунки з оточенням, нахили, уподобання тощо, які є особистими, можливо, навіть інтимними. Такі матеріали можуть бути як об'єктами техніко-криміналістичних досліджень, так і зразками для порівняльного дослідження, наприклад, вільні зразки почерку, що містяться в листах або записних книжках, щоденниках. Їх вилучають, як

правило, під час проведення обшуку. Аудіо-, відеоматеріали можуть бути вилучені також під час проведення таких негласних слідчих (розшукових) дій, як зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (ст. 263 КПК України), зняття інформації з електронних інформаційних систем. Техніко-криміналістичне дослідження цих матеріалів можна проводити безпосередньо під час їх вилучення для попередньої оцінки змісту та можливостей їх використання в подальшому, а також під час проведення почеркознавчої, лінгвістичної експертизи та експертизи аудіо-, відеозапису. У разі проведення таких досліджень потрібно дотримуватись вимог ст. ст. 31, 32 Конституції України, які проголошують, що «кожному гарантується таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції» і «ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди».

Отримання зразків для експертизи є слідчою (розшуковою) дією, передбаченою ст. 245 КПК України. Згідно з цією статтею, слідчий або залучений до проведення слідчої (розшукової) дії спеціаліст може відібрати зразки у примусовому порядку. Ми підтримуємо думку І. В. Пирога, що при цьому порушується право людини на повагу до її гідності та особисту недоторканість (ст. ст. 28, 29 Конституції України) [2, с. 132]. Права порушуються навіть у разі відібрання відбитків пальців рук із використанням типографської фарби для дактилоскопіювання, уже не кажучи про примусовий характер цієї слідчої (розшукової) дії. У примусовому порядку під час слідчої дії відбирають, як правило, і зразки біологічного походження, які використовують здебільшого для проведення судово-медичних експертиз. Галузь криміналістичної техніки одорологія вже давно використовує волосся та кров як джерело запаху людини для проведення експертизи [3, с. 231-232]. З означеного випливає, що під час відібрання зразків для експертизи, щоб забезпечити права людини, необхідно суворо дотримуватись процесуального порядку проведення цієї слідчої (розшукової) дії, не допускати принизливого ставлення до особи та обирати безпечні й необразливі методи (наприклад, використовувати «живий» сканер для дактилоскопіювання).

Конституція України має вищу юридичну силу, окремі її положення є нормами прямої дії, інші – посилаються на закони, що регулюють суспільні відносини в окремих сферах людської діяльності. Основними законами України, що регламентують проведення техніко-криміналістичних досліджень, є Кримінальний процесуальний кодекс [4] та Закон України «Про судову експертизу» [5]. Серед правових норм, зазначених у КПК України, розглянемо ті, що регулюють процес збирання доказів, які можуть бути об'єктами техніко-криміналістичних досліджень, та ті, що регулюють діяльність основних суб'єктів таких досліджень, а саме спеціаліста та експерта.

Стаття 71 КПК України зазначає, що «спеціалістом у кримінальному провадженні є особа, яка володіє спеціальними знаннями та навичками застосування технічних або інших засобів і може надавати консультації під час досудового розслідування і судового розгляду з питань, що потребують відповідних спеціальних знань і навичок. Спеціаліст може бути залучений для надання безпосередньої технічної допомоги (фотографування, складання схем, планів, креслень, відбір зразків для проведення експертизи тощо) сторонами кримінального провадження під час досудового розслідування і судом під час судового розгляду». Зі змісту статті можна визначити два види діяльності спеціаліста: консультативна та технічна допомога. У криміналістичній літературі виділяють чотири види: криміналістична, консультативна, методична й технічна [6, с. 12].

Методична допомога полягає у відпрацюванні прийомів виявлення, фіксації та вилучення доказів. При цьому спеціаліст-криміналіст удосконалює свою майстерність та одночасно розширює світогляд слідчого щодо застосування нових засобів і методів збирання доказів. Криміналістична допомога, на думку П. П. Іщенко, полягає в такому: «1) виявленні доказів – слідів і предметів (в тому числі і мікроскопічних розмірів), «прояві» слабковидимих і невидимих слідів; 2) поясненні механізму утворення слідів і пошкоджень; 3) наданні допомоги в фіксації доказів» [6, с. 13]. Спеціалісти при цьому: а) допомагають фахово і повно описати виявлені докази у протоколі; б) використовують засоби фіксації доказів (фото-, відеозйомка, складання планів, схем, креслень тощо); в) виготовляють різноманітні відбитки, зліпки та копії слідів, що передають ознаки зовнішніх властивостей слідоутворювального предмета; г) допомагають слідчому правильно вилучати та упаковувати виявлені докази [6, с. 13]. За результатами цих дій спеціаліст

разом зі слідчим висуває слідчі версії щодо кількості осіб, які брали участь у вчиненні кримінального правопорушення, їх фізичних властивостей, механізму подолання перешкод тощо, що в остаточному підсумку визначає весь механізм вчинення злочину.

Криміналістична допомога за своєю сутністю багато в чому носить дослідницький характер. Установити належність окремих предметів на місці події до вчиненого злочину можна тільки після їх ретельного дослідження. Виявлення слідів рук сучасними хімічними та фізико-хімічними методами (із використанням нінгідрину, алоксану, азотнокислого срібла, ціаноакрилату, люміцину, куркуміну тощо) є дослідницьким процесом. Серед виявлених слідів рук можливо одразу відокремити ті, що непридатні для ідентифікації. Фотографування методом макрозйомки (наприклад, для виявлення написів на розкритій пломбі), в ультрафіолетових променях (слідів рук, оброблених люмінесцентними порошками; слідів сперми, крові) є також дослідженням. На думку В. М. Тертишника, навіть така дія, як вимірювання, має ознаки дослідження. «Вимір певним чином має дослідницький характер, а його результат являє собою ні що інше як вивідне знання», – зазначає він [7, с. 197]. Дослідницькі дії спеціаліста вже знайшли відображення у змінах до КПК України, що вводяться в дію з набранням чинності Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» [8]. Цим Законом доповнено ст. 71 частиною 7 такого змісту: «надавати висновки з питань, що належать до сфери його знань, під час досудового розслідування кримінальних проступків, у тому числі у випадках, передбачених частиною третьою статті 214 цього Кодексу». У ч. 3 ст. 214 цього Закону також передбачено отримання письмового висновку спеціаліста аж до внесення відомостей до ЄРДР.

Вважаємо, криміналістичну допомогу, надану на місці події, основною для спеціаліста-криміналіста, тому її необхідно зазначити у КПК України, розширивши зміст ст. 71. Пропонуємо наступне формулювання ч. 1 ст. 71: «Спеціалістом у кримінальному провадженні є особа, яка володіє спеціальними знаннями і може надавати допомогу у збиранні та дослідженні доказів, здійснювати консультативну, методичну та технічну допомогу під час досудового розслідування й судового розгляду у межах свої спеціальних знань». Запропоноване нами визначення охоплює ч. 1 та ч. 2 чинного КПК України, тому останню потрібно вилучити.

У КПК України для визначення експерта та спеціаліста застосовують термін «спеціальні знання», хоча дефініції самого поняття у кодексі немає. На нашу думку, будь-який термін, який вживається у КПК України та може мати неоднозначне трактування, потрібно роз'яснювати у ст. 3. Тому пропонуємо зміст цієї статті доповнити визначенням спеціальних знань: «Спеціальні знання – сукупність теоретичних знань і практичних умінь та навичок у галузі науки, техніки, мистецтва чи ремесла, набутих у результаті теоретичної підготовки або професійного досвіду роботи, що використовуються у кримінальному провадженні». Як бачимо, поняття «спеціальні знання» в цьому визначенні охоплює вміння та навички. Ми опустили ту частину визначення в чинному КПК України, де поряд зі спеціальними знаннями згадується про «навички застосування технічних або інших засобів».

Найбільш значущим законом, що регулює проведення експертних досліджень, є Закон України «Про судову експертизу». У роботах науковці неодноразово наголошували на його недосконалості. Зважаючи на безперечність цього питання, було розроблено проєкт Закону України «Про судово-експертну діяльність в Україні» [9]. Поданий на розгляд Верховної Ради України 30.03.2017, цей законопроєкт був знятий із розгляду 29.08.2019, мабуть, у зв'язку зі зміною складу Верховної Ради. Вважаємо цей законопроєкт значно досконалішим за чинний закон, тому розглянемо його основні положення.

У законопроєкті «Про судово-експертну діяльність в Україні» враховано зауваження та побажання науковців, починаючи з назви самого Закону, що відповідає його преамбулі: «цей Закон регулює суспільні відносини щодо здійснення судово-експертної діяльності в Україні, визначає правові, організаційні і фінансові основи судово-експертної діяльності». Ст. 1 Закону, як того і вимагають правила законотворення, містить роз'яснення термінів, включаючи і поняття «спеціальні знання» як ключове для визначення поняття «експертиза». Однак, на нашу думку, серед термінів на вистачає тих, що вживаються в тексті самого законопроєкту і є важливими для тлумачення, а саме: «експертна установа», «керівник експертної установи». Керівник експертної установи є суб'єктом експертної діяльності, однак його повноваження, обсяг виконуваної роботи,

компетенція є дещо іншою, ніж у звичайного експерта. Тому, гадаємо, потрібно не тільки подати визначення керівника експертної установи у ст. 1, а й доповнити законопроект окремою статтею, де зазначити його права та обов'язки. Вважаємо доцільним таке визначення керівника експертної установи: «особа, яка здійснює функцію керівництва під час організації та проведення судової експертизи у підпорядкованому йому підрозділі».

Позитивним у розглядуваному законопроекті є регламентація термінів проведення експертизи, що узгоджуються з основними термінами кримінального провадження, а також визначення видів експертиз: первинної, додаткової, повторної, комісійної та комплексної. Ми не підтримуємо точки зору окремих науковців щодо необхідності регламентації цих експертиз у КПК України. На нашу думку, види експертиз мають наукове, а не процесуальне значення, тому не потрібно обтяжувати КПК України зайвими положеннями. Також позитивним у законопроекті є відсутність заборони проведення криміналістичних експертиз виключно державними спеціалізованими установами, про що неодноразово наголошували науковці [10, с. 435].

Проблемним є наявність дублювання окремих законодавчих актів, насамперед КПК України та Закону «Про судову експертизу». На наш погляд, у КПК України повинно бути зазначено та роз'яснено основні поняття, що безпосередньо стосуються кримінально-процесуального права та водночас мають значення для проведення техніко-криміналістичних досліджень. Це такі поняття, як суб'єкти кримінального процесу – спеціаліст та експерт, їх права та обов'язки; висновки експерта та спеціаліста як джерела доказів, їх зміст; підстави призначення експертизи та порядок залучення експерта; порядок отримання зразків для експертизи. Усі інші питання, пов'язані безпосередньо із судово-експертною діяльністю, тобто організацією проведення експертизи, повинні регламентуватися Законом України «Про судову експертизу», іншими законами та підзаконними актами. Для запобігання зайвого дублювання можливим є впровадження норм, що посилаються на відповідні статті КПК України. Наприклад, не потрібно у Законі «Про судову експертизу» зайвий раз зазначати права та обов'язки експерта. Достатньо зазначити, що «експерт має права та обов'язки відповідно до ст. 71 КПК України».

Висновки. Розглянуті нами положення основних нормативно-правових актів, що регламентують проведення техніко-криміналістичних досліджень, мають суттєве значення для регулювання такої діяльності на досудовому розслідуванні. Однак основні положення законів України конкретизуються в нормативних актах окремих міністерств, що затверджують інструкції з певного виду діяльності на досудовому розслідуванні. Правовий аналіз такого роду нормативних актів із точки зору регулювання ними проведення техніко-криміналістичних досліджень є перспективним напрямом подальших досліджень.

Список використаних джерел

1. Конституційне право України: прагматичний курс: навч. посіб. / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан [та ін.]; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова; тех. ред. Ю. Д. Батан. Одеса: Юридична література, 2017. 256 с.
2. Пиріг І. В. Безпечення дотримання прав і свобод людини в експертній діяльності ОВС. *Теорія і практика судової експертизи та криміналістики: збірник наукових праць*. Вип. 11. Харків: Право, 2011. С. 128-136.
3. Криміналістика: підручник / В. В. Пяковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Іщенко, О. О. Алексєєв та ін. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 544 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-17. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
5. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. № 4038-XII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.
6. Ищенко П. П. Специалист в следственных действиях (уголовно-процессуальные и криминалистические аспекты). Москва: Юрид. литература, 1990. 158 с.
7. Тертишник В. М. Гарантії істини та захисту прав і свобод людини в кримінальному процесі: монографія. Дніпропетровськ: Юрид. акад. МВС України, Арт-Прес, 2002. 432 с.
8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Закон України від 20 грудня 2019 р. № 2617-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19>.
9. Про судово-експертну діяльність в Україні: проект Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61469.
10. Пиріг І. В. Проблемні питання використання спеціальних знань на досудовому розслідуванні. *Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу*:

Надійшла до редакції 28.02.2020

References

1. Konstytutsiine pravo Ukrainy [The constitutional law of Ukraine] : prahmatychnyi kurs: navch. posib. / M. V. Afanasieva, Yu. Yu. Baltsii, Yu. D. Batan [ta in.]; za zah. red. M. V. Afanasievoi, A. A. Yezerovala; tekhn. red. Yu. D. Batan. Odesa: Yurydychna literatura, 2017. 256 s. [in Ukr.].
2. Pyrih, I. V. (2011) Zabezpechennia dotrymannya prav i svobod liudyny v ekspertnii diialnosti OVS. [Ensuring respect for human rights and freedoms in the expertise of the police]. *Teoriia i praktyka sudovoi ekspertyzy ta kryminalistyky: zbirnyk naukovykh prats*. Vyp. 11. Harkiv: Pravo. S. 128-136. [in Ukr.].
3. Kryminalistyka [Forensic science] : pidruchnyk / V. V. Piaskovskiy, Yu. M. Chornous, A. V. Ishchenko, O. O. Aleksiev ta in. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury, 2015. 544 s. [in Ukr.].
4. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-17. [The Criminal Procedure Code of Ukraine of April 13, 2012 No. 4651-17]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. [in Ukr.].
5. Pro sudovu ekspertyzu: Zakon Ukrainy vid 25 liutoho 1994 r. № 4038-III. [Forensic examination: Law of Ukraine of February 25, 1994 No. 4038-XII]. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>. [in Ukr.].
6. Ishchenko, P. P. (1990) Spetsialist v sledstvennykh deystviyakh (ugolovno-protsessualnyie i kriminalisticheskiye aspekty). [Specialist in investigative actions (criminal procedural and forensic aspects)]. Moskva: Yurid. literatura. 158 s. [in Russ.].
7. Tertyshnyk, V. M. (2002) Harantii istyny ta zahystu prav i svobod liudyny v kryminalnomu protsesi [Guarantees of truth and protection of human rights and freedoms in the criminal process] : monohrafiia. Dnipropetrovsk: Yuryd. akad. MVS Ukrainy, Art-Pres. 432 s. [in Ukr.].
8. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo sproshchennia dosudovogo rozsliduvannia okremykh katehori kryminalnykh pravoporushen: Zakon Ukrainy vid 20 hrudnia 2019 r. № 2617-VIII. [On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Simplifying Pre-trial Investigation of Certain Categories of Criminal Offenses: Law of Ukraine of December 20, 2019 No. 2617-VIII]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2617-19>. [in Ukr.].
9. Pro sudovo-ekspertnu diialnist v Ukraini: projekt Zakonu Ukrainy. [Forensic Expertise in Ukraine: Draft Law of Ukraine]. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61469. [in Ukr.].
10. Pyrih, I. V. (2019) Problemni pytannia vykorystannia spetsialnykh znan na dosudovomu rozsliduvanni. *Aktualni pytannia sudovoi ekspertolohii, kryminalistyky ta kryminalnogo protsesu [Problems with the use of special knowledge in pre-trial investigation. Topical Issues of Forensic Expertise, Forensics and Criminal Procedure]* : mat. Mizhn. nauk.-prakt. konf. (5 lystopada 2019 r., Kyiv) / uklad. O. I. Zhrebko, A. O. Poltavskiy, O. V. Yudina; za zah. red. O. G. Ruvina, N. V. Nestor. Kyiv: KNDISE Miniust Ukrainy. S. 433-437. [in Ukr.].

SUMMARY

Areshonkov V. V. Regulatory framework of technical-forensic research. The basic normative legal acts regulating carrying out of researches connected with forensic engineering as a section of forensics are considered. The law regulates the conduct of investigative actions in the detection, recording, seizure and investigation of objects that contain forensically significant information and can be used as evidence in criminal proceedings.

The basic provisions of the Constitution of Ukraine are considered, which must be observed during conducting of forensic investigations. According to the author, in the draft law "On forensic activity in Ukraine" among the terms that are used in the text of the bill itself and are important for interpretation, namely: "expert institution", "head of expert institution". The head of the expert institution is the subject of the expert activity, but his authority, the amount of work performed, the competence is somewhat different from that of the ordinary expert. Therefore, it is necessary not only to provide the definition of the head of the expert institution, but also to supplement the bill with a separate article, where to state its rights and responsibilities. The following definition of the head of an expert institution is considered appropriate: "a person who performs the function of leadership during the organization and conduct of judicial examination in a subordinate unit".

The author does not support the views of some scholars on the need to regulate these examinations in the Criminal Procedure Code of Ukraine (CCP). In our opinion, the types of expertise are of scientific rather than procedural importance, so it is not necessary to burden the CCP of Ukraine with unnecessary provisions.

Keywords: criminal proceedings, legislation, regulatory act, traces, technical and criminal studies, specialist, expert.